

Απλές προτάσεις για πιο οικολογικά σχολεία

Ημερίδα: «Ας αφήσουμε τη φύση να εισχωρήσει στα σχολεία μας»

Κέντρο Αρχιτεκτονικής Μεσογείου, Χανιά 28-5-2019

Γιώργος Βλοντάκης

Γεωπόνος-περιβ/λόγος, Σ.Ε.Ε. ΠΕ88 του ΠΕ.Κ.Ε.Σ. Κρήτης

Περίληψη ομιλίας

Είναι γνωστό πως τα περισσότερα σχολικά κτίρια και χώροι στην Ελλάδα απέχουν πολύ από το να πληρούν οικολογικές προδιαγραφές. Επί πλέον, πολύ συχνά η συνολική εικόνα τους δεν είναι ελκυστική. Ωστόσο, ξεκινώντας από τη δεδομένη κατάστασή τους, υπάρχουν κάποιες βελτιώσεις που μπορούν να γίνουν-τόσο στην εμφάνιση όσο και στη λειτουργία τους-, χωρίς μεγάλα έξοδα.

Επισημαίνουμε εδώ πως ο σχεδιασμός και η υλοποίηση των βελτιώσεων αυτών μπορούν να κινητοποιήσουν τη σχολική κοινότητα και να λειτουργήσουν πολύ θετικά και στη βελτίωση του σχολικού κλίματος και στην απόκτηση γνώσεων και δεξιοτήτων από τους μαθητές-τριες. Επίσης οι σχετικές δράσεις μπορεί να συνδυαστούν και με συνεργασίες σχολείων.

Ενδεικτικά οι δράσεις που μπορούν να γίνουν:

1. **Αύξηση του πράσινου στο χώρο του σχολείου** με φύτευση θάμνων και δέντρων, με γλάστρες και ζαρντινιέρες. Αν το προαύλιο δε διαθέτει καθόλου χώμα, πρέπει να τρυπηθεί το τσιμέντο κατά τόπους και να χτιστούν παρτέρια που θα γεμιστούν με χώμα. Εδώ συνήθως είναι αναγκαία η βοήθεια των τεχνικών υπηρεσιών του τοπικού δήμου. Δενδρύλλια μπορούν να βρεθούν αρκετά φτηνά από φυτώρια και δωρεάν από την υπηρεσία πρασίνου του δήμου και τη Δνση Δασών.

Κατά περίπτωση, το πράσινο μπορεί να περιλαμβάνει εκτός από καλλωπιστικά φυτά και λαχανικά ή οπωροφόρα δέντρα.

2. Στενά συνδεδεμένη με τις παραπάνω δραστηριότητες είναι και η **παρασκευή κομπόστ** (κοπροχώματος), που, αν υπάρχουν αρκετά φυτικά υπολείμματα, μπορεί να γίνει χωρίς καμιά ιδιαίτερη εγκατάσταση, και με πολύ απλά μέσα.

3. **Μειωμένη κατανάλωση ενέργειας - «καθαρή ενέργεια»:** Μείωση της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας μπορεί να γίνει με έλεγχο των λαμπτήρων, αντικατάσταση των παλιών ενεργοβόρων με νεότερης τεχνολογίας χαμηλής κατανάλωσης και με διάφορους αυτοματισμούς. Σκίαστρα και συστήματα δροσισμού μπορούν να μειώσουν την κατανάλωση ρεύματος των κλιματιστικών. Ίσως είναι δυνατή και η μείωση της κατανάλωσης πετρελαίου για το καλοριφέρ αν μειώσουμε τις απώλειες θερμότητας με διάφορους τρόπους (μονώσεις, διάφορες αλλαγές στο κτίριο).

Ακόμα καλύτερα αν μπορεί να γίνει εγκατάσταση φωτοβολταϊκών στοιχείων ή μικρής ανεμογεννήτριας στο σχολείο για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας που θα αυτοκαταναλώνεται.

4. **Βελτίωση υγιεινής εσωτερικών χώρων:** Από τις μελαμίνες των επίπλων των γραφείων και από διάφορα πλαστικά υλικά του εξοπλισμού εκλύονται φορμαλδεΐδη, βενζόλιο, τολουόλιο κ.α. επικίνδυνες ουσίες. Η λύση είναι ο καλός αερισμός των χώρων και η εγκατάσταση σε γλάστρες ορισμένων φυτών εσωτερικού χώρου που απορροφούν τις τοξικές ουσίες. Τέτοια φυτά είναι κυρίως τα παρακάτω: Φίκος μπένζαμιν, φτέρη, κισσός, αλόη, σανσεβιέρια (λόγχη), καλάμι μπαμπού.

5. **Διαχείριση στερεών απορριμμάτων:** Είναι γνωστό πως η αποφυγή και η μείωση των απορριμμάτων και κατόπιν η επαναχρησιμοποίηση και η ανακύκλωση αποτελούν τις πρώτες επιλογές στη σωστή διαχείριση των απορριμμάτων. Τα περισσότερα σχολεία εκτελούν ήδη κάποιες δράσεις ανακύκλωσης (χαρτί & χαρτόνι, μικρές μπαταρίες κ.α.), αλλά υπάρχουν πολλά περιθώρια παραπέρα ανάπτυξης της ανακύκλωσης υλικών και της επαναχρησιμοποίησης διαφόρων αντικειμένων. Για το θέμα της ανακύκλωσης πρέπει να υπάρξει συνεργασία με τον τοπικό δήμο ή άλλους σχετικούς φορείς.

Πέρα από το καθαρό υλικό αποτέλεσμα (π.χ. κιλά πλαστικού ή αλουμινίου που προωθούνται για ανακύκλωση), μεγάλη σημασία έχει η εμπλοκή των μαθητών και του διδακτικού προσωπικού στη δράση και η διαμόρφωση σωστής στάσης απέναντι στο πρόβλημα των απορριμμάτων (και, κατ'επέκταση, του καταναλωτισμού). Επί πλέον, κατασκευαστικές εργασίες που συνδέονται με την ανακύκλωση και την επαναχρησιμοποίηση μπορούν να ενταχθούν στη μαθησιακή διαδικασία.

Γ. Βλοντάκης

E-mail: gvlontakis@sch.gr

Σύνδεσμοι για σχολικούς κήπους:

<http://kpevamoukipos.blogspot.com/>

<https://portal.opendiscovery.space.eu/lv/community/my-school-garden-o-sholikos-moy-kipos-70514>

<http://efepereth.wikidot.com/garden-intro>

Τηλεοπτική εκπομπή για τους σχολικούς κήπους:

<https://www.neakriti.gr/article/kriti/rethimno/1528735/sholikoi-kipoi-giati-to-kalutero-mathima-ginetai-ston-kipto/>